

Dioni Ardanza, dotoreziaren jostuna

Modan zer, haxe diseinatzen zuen berak: soinekoak, berokiak, goitik beherako trajeak, prakak, jaunartze eta ezkontza arropak... Dioninian jositakoak ukitu berezia zuten, dotore beti eta oihal onenekin eginda izatean, betirako. Bere gainekoak gogora ekartzen etxeok lagundu digute.

1 914ko abenduaren 5ean, jaio zen. Sallabenteko Benta taberna gurasoen kargu zegoen eta bertan bizi eran Bentako Dioni modura ezaguna izango zen. Ermuarra zen aita, Felix Ardanza, Joxio baserrikoa eta elgetarra Maria Ormaetxea ama, Olaiortakoa. Bizikleten frenoak egiteko tailerra zuen Felixek eta Mariak, sukaldari ona, Bentako taberna eta sukaldia maneiatzen zuen: eguneroko eta egun berezieta-ko jatorduak, apopiloak...

Tabernako mostradorean, sukaldian... etxe bueltan beti zereginen bat, baina Dionik joste kontuok zituen gustuko. Txirri-txirri ikasiaz joan zen, bere kaxetara. Tabernapean lokala atondu zioten, argitsua eta erreka freskurara ematen zuena. Apurka-apurka erakusteari ere ekin zion eta jostundegia aulkitxo, oihalez, hariz, barrez eta ipuinez bete zitzaion. Hiru josteko makina zeuden baztertxo banatan, gehiena eskuz egiten zen

arren. Sasoi baten 20 neska izatera ailegatu zen, ofizialak batzuk, berari laguntzen zihardutenak, eta apendizak besteak, ikastera zetozenak: Dionik erakutsi egiten zien lehenengo eta gerora joskitzan laguntzen zioten. Arroparen korteaz gehienetan bera arduratzen zen eta behin jositakoan, azken begiratua ere berarena zen; zuzen ez baze- goen eginda, soltatu eragiten zien. Hobeezin geratu behar zen.

Toribio Maiztegi eibartarra- rekin ezkondu, Mari Nieves, Ana Mari eta Jose Mari izan zi- ren bikotearen seme-alabak, eta neskak amaren arrimura josten ikasi zuten. Andrazko ia gehienak hobetoago edo txartoago josten zekiten sasoi hartan, denen gainetik nabar- mentzen zen Bentako Dioni, inguruko jostunik preziatuena eta entzutetsuena izatera ai- legatuz: esku ona, berezkoa zuen, eta jantzien diseinuekin ausarta eta aurrerakoa zen.

Betirako arropak

Kalitate handiko oihalez hornitzea gustatzen zitzaion, hauekin arropak beste modu batera egokitzen zirelako be- zeroaren gorputzean: kotoiaz gain, satina, gipurra, larrua, tizua, damaskoa, tertziopeloa, moharea, plumetia, organdia, organtza, astrakana... "Bilboko Egiron eta Bartzelonako Gra- taxox eta Santa Eulalia oihal- dendetan erosten zitxuan.

Botoiak, harixak, kremaileak eta abarrok be handik jiratzen zitxuan. Bartzelonara kolek- ziñuak ikustera urtian birri- txan juaten zan, udegunian eta udabarrizan, denboraldia hasi aurretixuan" seme Jose Mari- ren gogorapenez. Bartzelonako etxeekin tratu handia eduki zuen eta urteetan egon zen bertara joaten. Han ikusten zuen modan zetorrena eta gero jostundegira jantzien patroiak

Drogeteniturrri, 315 zk.

Asteartetik ostiralera
9:00-12:00 15:00-19:00
Larunbata
8:30-13:00

943 170474

ileapaindegia

Silvia

peluquería

688819336

eta katalogoak bidaltzen zizkioten “soinekuon dibujuekin”, oihala moztetakoan lagungarri. Jose Mariren emazteak, Marian Agirrebeñak ondo gogoan du amaginarreba eta koinata Mari Nievesekin Bartzelonara joaten zenekoa, desfileak ikusi eta hurrengo denboraldian eramango zen estiloak eza-gutzera. Dionik aspaldi egin-dako jantziak gordetzen ditu Marianek: lehenengo egunean bezala daude eta modaz batere pasatu barik. “A zelako telak erabiltzen zitxuan! Eta botoiak gero... ikusgarriak, atentziñua

emoten zotsuen!”.

Mauka abullonatu, farola, japoniarra, ranglana, frantse-sa... ondo ezagutzen zituen bakoitzaren ezaugarriak. Perfekzionista, detailezalea eta gauzak ondo egitekoa zen “edozer gauza eitzen zebala, soinekua, abrigua, gona zein trajia izan, ikustekua zan zelan zeuzen ezkontuta telak: erreixak erreixekin, kuadrak kuadruekin... Nahiz eta telia galdu dibujuak lotu bihar horretan!” gogoratzen du Jose Marik.

Bezeria aparta

Jostundegiaren ondoan saloitxo bat zeukan, bere ispilua-ekin, “errezibidorra” deitzen ziona. Harrera-gela hartan artatzen zituen bezeroak, oiha-lak erakutsiz, neurriak hartuz, albaindu ostean arroparen probak eginez... Bezeria selektua eta fidela zuen, lana ondo eta mimo handiz eginda urteetan mantentzen jakin zuena. Ermutik ez bakarrik, leku askotatik etortzen zitzaizkion: Zaldibartik, Mallabitik, Durangotik, Markinatik, Zumaia-tik, Zumarragatik, Plaentxiatik, Mutrikutik, Eibartik asko... Bere ideietatik eta eskuetatik irtendako guztia dotorea, moda-modakoa eta bikaina zen, “oihalik onenekin detailera jositxakua, kategoriakua. Be-

Dioni Ardanza familian (1970).

tirako eitzen zitxuan erropak. Gustua zekan gauzak eitzeko eta gustura eitzen zitxuan gainera” Jose Mariren esanetan. “Jaixegunerako erropia zan, astegunerako baino. Lehen, domeketan, erropa jantzi-xauak eruaten zian; oin danok antzerako goiaz jaixegun izan edo astegun izan” Marianen berbetan.

Jai eta zeremonietarako arropa asko ateratzen zen bere tailerretik: ezkontza eta jaunartze soinekoak, udaberri edo udazkenaren etorrerarekin zein herriko jaietan estreina-tzen zituztenak... “Lan handia egindakoa dira bai ama eta bai Mari Nieves eta Ana Mari arre-bak. Sarritxan gauzez be josten ekintzen zotsien, erropa bat egun jakin baterako prestatu bihar zanian: herrixetako jai-

xak edo ezkontzak edo udia zetorrenian, eskaera mordua eukitzen zitxuan. Zeozer estreinau bihar izaten zan-eta!”, diosku semeak. Bera ere joan-dakoa da, kutxa baten sartu soineko edo trajeren bat eta Eibarrera haxe entregatzera.

Karakter gogorrekoa zen arren, pertsona kariñosoa eta gozoa zen Dioni Ardanza, Sallabenteko Bentako modista. Azkenera arte josi zuen, azken urteetan ere gusturen zegoen eskuetan orratza eta haria zuenean. 2005eko urtarilaren 9an hil zen. Urteetarako egiten zituen jantziak eta armairu askok oraindik gordetzen dituzte Dioninian egindakoak, bolara oneko, modaren joan-etorriek zaharkitu bakoak.

Estibalitz González

Dioniren jostundegia, Sallabenten bere etxea izanda-koaren azpiko solairuan.

Dierra.
estilistas

Espezialistak
ilea moztzen
eta kolorean

Goienkale 9 behea
48260 ERMUA Bizkaia
943 17 66 90

CITROËN
AUTOS AMEDI

Zearreko buelta eraikina 3, L8 pab.
Telefonoa 943 17 04 14

Plan B

Coffee Lounge Gin & Beer

hanigan's
Irish Tavern

Gosari, bazkari eta afariak
eramateko prestatzen dugu

Astegunetan 7:00etatik zabalik
Asteburu eta jaiegunetan,
10:00etatik.

Komentukua z/g · 943030527

AUTO ESCUADRA
MECÁNICA-ELECTRICIDAD

Jon Albizu
Ainhoa M. Goitandia

Extremadura zeharbidea z/g
48260 ERMUA (Bizkaia)
Tel.: 943 174 505